

Er is vast wel een
manier voor
Violaine Oldenziel

Er is vast wel een
manier voor
Violaine Oldenziel

M. van Bergen

Opgedragen aan
Bert van de Kamp
(1947-2020)

Everything in life is writable about
if you have the outgoing guts to do it,
and the imagination to improvise.

Sylvia Plath

Auteur: M. van Bergen

Omslagontwerp en fotografie: Esther van Waalwijk

ISBN: 9789464182064

© 2020 M. van Bergen

Proloog

Er waren uren vol modder en vernieling. Ik zag niets, mijn huid trok, mijn tanden drukten, alles in en aan mij spande zich. Ik dacht: hoeveel vrouwen voor mij hebben er moeten baren om uiteindelijk bij dit schepsel uit te komen? Hoeveel? Ik was boos, ook in de nacht. Met gebalde vuist – niet erg feminien, ik weet het – wilde ik in het geschiedenisboek komen van de vrouwen na mij. Ik beoogde de granaatsplinter te zijn in elke aarzeling of terughoudendheid. Mijn naam zou mijn naam zijn. En ik heb het geflikt.

DEEL EEN:
Toneelstukjes

Had Oldenziel zo'n falsetstem als Roger Taylor, de drummer van Queen, dan gebruikte hij die nu om zijn moeder aan te roepen. Zij zou beslist iets zinnigs weten te zeggen over hetgeen hem verontrust. Kijk, meestal slaat hij zijn zorgen gewoonweg over, zoals hij bepaalde mensen overslaat: mannen met nauwe, hagelwitte T-shirts, of vrouwen die gaan lachen om zich een houding te geven. Hij vermoedt dat beide types iets willen redden dat niet te redden valt. Onlangs nog had hij een zakelijke afspraak met een jongedame die zich in podiumdecors had gespecialiseerd, maar die wat al te vrolijk deed tijdens het gesprek. Oldenziel zei: 'Als je stopt met dat geschater, ben je aangenomen.' Ze reageerde met een giecheltje, dus kon hij niets anders dan haar de deur wijzen. Toch vraagt hij zich af of hij momenteel zelf niet iemand is die gaat ha ha-en vanwege een kortstondig tekort aan karakter. Een kledder spuug achterlatend in de gootsteen, loopt hij naar de woonkamer, waar het een bende is. Goed zo; nette, gestructureerde leefruimtes komen hem als doods voor. Nog steeds heeft hij de neiging een vocaal kunststukje te volbrengen. Hij weet evenwel dat het even effectief zou zijn als het proberen weg te tuffen van een vieze smaak in je mond.

Kwaadaardige tumoren hebben beide kanten van de familie vroegtijdig uitgedund. Oldenziels vader Sjors is zelfs iemand van horen zeggen. Toch heeft Oldenziel via moeder Vera een redelijke indruk gekregen van de man. Sjors droeg zijn haar tot halverwege de rug en 'ammehoela' was zijn stopwoord. Interesses: chocola van Verkade, dammen, hennep, Fré Meis, de Clicheemannetjes, Gina Lollobrigida en de Club van Rome. Vera vertelde ook, zo vaak je maar wilde, dat ze haar man had leren kennen in een stadsbus, slechts een paar dagen nadat Italiaanse en Zwitserse arbeiders elkaar na vele jaren graaf-

werk voor het eerst zagen onder de Grote Sint-Bernhardpas. Maar Sjors was van mening geweest dat die samenkomst historisch van minder belang was dan die van hen. Van die opmerking had ze zo'n goede zin gekregen dat ze had beweerd op zoek te zijn naar een chauffeur. Dat wilde zeggen: het dansorkestje waarvan ze deel uitmaakte kon er hard een gebruiken. In wezen was dat een verzinsel geweest, maar het was snel geregeld. En ook een aantal jaren later, toen ze ruigere muziek was gaan maken met de progressieve rockband The Invitation, had Sjors die taak vervuld. 'Maar hij kreeg niet betaald, hè!' riep ze dan meestal. Waarna ze haar uitbarsting voortzette met iets als: 'Neem maar van mij aan dat er heel wat onbegrip was voor onze rolverdeling.' Met een beetje geluk vernoemde ze dan ook nog de buurvrouw, mevrouw Hendriks, die in de jaren vijftig was blijven steken en schande sprak van 'de leegganger en zijn lellebel'.

Deze benamingen staan hem nog steeds aan. *Egbert Oldenziel, geboren uit een leegganger en een lellebel.*

'Alsjeblieft,' zegt Kamiel, 'tomatenthee'. Hij houdt een beker omhoog met daarin een rood balletje.

'En wat is dit?' Oldenziel wijst naar een plastic bord vol wasknijpers.

'Aardappelvlees van een hert.'

Kamiel. Het jochie wordt iedere dag rond zessen wakker en dan staan ze samen op, terwijl de andere twee gezinsleden nog rusten. Oldenziel is een korte slaper, iets meer dan vijf uur en de nacht is voltooid.

'Lekker, Kamiel, dat lijkt me heel lekker,' zegt hij.

Zo'n twintig minuten geleden zat 'lekker' ook in zijn hoofd, maar had het een andere betekenis. Bovendien bleef het dwalen, kwam niet over zijn lippen zoals nu. Hij dacht toen aan warmvlezige vrouwenbenen, gestoken in strakke jeans. Van wie ze waren weet hij niet. Wanneer hij aan zo'n bevallig onderlijf denkt is er zelden een identiteit mee gemoeid. Een

van de weinige opwindende vrouwen met gezicht is Nellie, die naast hem lag te slapen toen die benen zich openbaarden. Nellie, die hij bijna twintig jaar kent. Nellie, die volgens haar paspoort drie centimeter langer is dan hij. Nellie, die hij zich de laatste tijd weleens voorstelt in een dierenvel.

Het opstartdeuntje van Microsoft Windows klinkt. 'Papa niet kumpoetere,' zegt Kamiel.

'Het duurt maar heel even, mannetje.'

'Nee, dan is Beer héééél boos.' Kamiel gooit zijn pluchen vriendje weg en raakt een fotolijst op het dressoir.

'Niet doen, dadelijk gaat er iets stuk.' Oldenziel zet de foto van zijn moeder weer rechtop. Haar fraaie maar ook ietwat vreugdeloze gelaat toont geen bewustheid van de aanwezige fotograaf. Zijnde een vaak geportretteerde artieste, kijkt ze door de camera heen, zoals vaklui dat noemen.

Kamiel loopt naar het kinderfornuis dat is gekocht bij een kringloopwinkel. 'Toetje maken.'

Er komen wat e-mails binnen. Oldenziel opent er eentje afkomstig van Cor, zijn manager c.q. boekingsagent, die net over de grens in België woont. Cor is nog steeds niet helemaal gewend aan deze nieuwe manier van communiceren, of feitelijk aan computers in het algemeen. Soms bellen ze en dan hoort Oldenziel het gevecht dat Cor voert met zijn PC: 'Wat is dít nou weer, je zou er toch de godnakende vinkentering van krijgen!' Ook zijn Cors e-mails nogal eens niet afgerond, omdat hij ze halverwege het schrijven al per ongeluk verstuurt. Deze keer is het goed gegaan: *Ik heb de oplossing voor je. Morgen ben ik in NL, tussen de middag tijd? Cor.*

'Ik moet plassen,' laat Kamiel weten.

Oldenziel doet Cor het voorstel om samen te lunchen bij Charlie Brown's Place. 12.30 uur lijkt hem wel wat. Terwijl hij het e-mailprogramma sluit, zegt hij: 'Wil je op het potje of op de grote wc?'

'De grote wc.'

Op het toilet doet hij het valraampje dicht. Januari was een tijdlang uitzonderlijk zacht, maar dat is nu duidelijk voorbij.

‘Papa houdt mij goed vast.’

‘Ja, papa houdt je goed vast.’

Er klinkt een zware bons. Ah, de dagelijkse ochtendsprong van Violaine vanuit haar hoogslaper, maar vandaag eerder dan normaal. Oldenziel hoort hoe ze naar de overloop trippelt. ‘Kamiel plassepiel,’ roept ze boven aan de trap met de wijsvinger richting haar vierjarige broertje. Deze trekt onmiddellijk met zijn onderlip. Het ongemak dat Oldenziel voelt bij dergelijke kwetsbaarheid doet hem wensen dat ook Nellie snel opstaat. Haar gedecideerde handelingen sinds de geboorte van Violaine maken haar sprankelend bekwaam. Het heeft er wel voor gezorgd dat ze wat minder aandacht heeft gekregen voor hem. Dat valt te begrijpen. Wat hem zorgen baart, is dat ze hem de laatste maanden vrijwel volledig terzijde lijkt te hebben geschoven.

‘Schiet eens op,’ gebiedt Violaine, ‘ik moet piesen.’

Oldenziel helpt Kamiel met het optrekken van diens broek. Omdat de kamerdeur open is blijven staan, zorgt de koffie die in de keuken aan het doorlopen is, dat er in zijn mond een verhoogde speekselafscheiding plaatsvindt. Terug in de woonkamer zet hij voor Kamiel de tv aan en schakelt op zijn Dual class A-versterker *speakers 1* uit. Nu is er alleen nog maar in de keuken muziek te horen.

Even later heeft Violaine een rondslingerende bh van Nellie voorgeknoopt. Ze wil overduidelijk dat hij erop reageert. ‘Sapperdeflap,’ zegt hij en knijpt met beide handen in de bh.

Zijn dochter gilt van plezier.

Hij bespaart zich de moeite een schone kop te pakken voor zijn eerste slok koffie. Dagenlang maakt hij gebruik van hetzelfde bekertje. Er zit een onbeheersbare recycledrang in hem. Tweedehandse kleding, boeken, tijdschriften, elpees, vinylsingles, cd’s. En last but not least geluidsapparatuur en

instrumenten. Hij is immers beroepsmuzikant, zij het een minder bekende dan zijn moeder, die bijzonder succesvol was, vooral met The Invitation.

Hun doorbraak in de jaren zeventig werd door Vera ongelukkigerwijs beleefd in de hoedanigheid van weduwe. Sjors overleed drie dagen na Jimi Hendrix, drie weken na de diagnose buikvlieskanker en drie maanden vòòr de eerste hitsingle van de band. Naar aanleiding van dat nummer werd Vera's zangstijl sterk geprezen. 'Alsof Grace Slick de hand vasthoudt van Wanda Jackson,' riep de diskjockey van een zeezender, terwijl een journalist dichtertlijk de woorden 'stoeierig en broeierig' neertikte. Dat plotse succes leidde haar wat af, verzachtte haar verdriet om Sjors. Echter, het grote geld ging naar de platenmaatschappij en het management. Dat was vanwege wurgcontracten, wat in die tijd nogal eens voorkwam. Zelfs de componist en tekstdichter van de groep, de hevig besnorde en bebakkebaarde Pieter Clement, zag nauwelijks een cent van de vijf achtereenvolgende hits die gescoord werden in Nederland, België en het toenmalige West-Duitsland. Er waren maanden dat de band dagelijks te horen was op de radio. Ook tv-programma's toonden interesse: AVRO's Toppop, Van Oekel's Discohoek en Musikladen. Met enige moeite heeft Oldenziel die beeldregistraties te pakken kunnen krijgen en soms kijkt hij er nog wel eens naar. Dan ziet hij zijn moeder met haar droomfiguur, gestoken in minirok, hotpants of een glitterpakje. Van haar kronkelbewegingen voor de camera schoot hij als kind in de lach. Nu is de beleving van andere aard; zijn moeder bestaat niet meer in dat lichaam en dat doet enerzijds zeer, maar anderzijds heeft hij zo ook de mogelijkheid haar te zien als een hyperseksuele jongedame die hem in de mistige, verholten uren van de nacht een verlangen naar een zaadlozing bezorgt.

Oldenziel heeft naast muziek nog een andere interesse. Ruimte. Wat doet ruimte bijvoorbeeld met een voorwerp en vice

versa? Architecten, decorateurs, etaleurs en kunstenaars breken hun hoofd erover. Maar Oldenziels aandacht gaat vooral uit naar de ruimte van ware intimiteit. Dus de onstoffelijke plaats waar twee mensen volledig gelijk én elkaar zijn, en er in generlei opzicht sprake is van een vorm van onderwerping of een blokkade. Want in die niet-tastbare, denkbeeldige ruimte bevindt zich naar zijn overtuiging werkelijke oprechtheid, daar waar twee een is, middels onderling vertrouwen en wederzijdse verantwoordelijkheid, maar ook door een bijzonder hoge mate van authenticiteit en ongeunsteldheid. Er is geen ruis in dit gebied.

Naast de foto die Kamiel daarnet omgooide staat er nog een. Oldenziels moeder heeft daar een implicerende blik, eentje die een mannenleven onzinnig kan doen veranderen. Oldenziel is er zelf ook op te vinden, als kind. Een bleek, langharig jongetje in een broek met uitlopende pijpen, waarop zelfgeknipte bloemlapjes en glinsterende emblemen zijn gestikt. Om zijn bovenlijf hangt een kleurig hemdje. Hij zou onopgemerkt plaats kunnen nemen in Led Zeppelin of The Who. In die kleren en met politiek getinte buttons opgespeld ging hij ook naar school. 'We zijn niet inschikkelijk,' legde zijn moeder uit, 'omdat idealen geen idealen moeten blijven.' Echter, haar houding tegenover de leraren was die van een moeder, niet die van een vooruitstrevende popster. Wanneer een meester haar verwachtingsvol aansprak met haar artiestennaam 'Vera Ferguson' om te bewijzen dat hij een man van de wereld was, gaf ze niet thuis. Ze gunde mannen hun pretje, maar hier moest ze streng zijn. De kleine Oldenziel vond dat maar niks. Zijn moeder zag eruit alsof ze vanuit een buitenlandse film de wereld had betreden; een passende benaming was geenszins misplaatst. Als de Engelstalige niet was toegestaan, dan toch zeker een andere met enige glans. Het antwoord lag gelukkig voor het oprapen. Hij was te weten gekomen, via een formulier voor de zwemles, dat ze

een tweede voornaam bezat: Alida. Vera Alida – het klonk hem hemels in de oren. *Mama Vera Alida*. Zo ging hij haar voortaan noemen. Ze moest er om lachen maar thuis mocht het.

Mama Vera Alida.

Door zijn wimpers ziet hij hoe grote handen Mama Vera Alida vastgrijpen. Een immens lijf drukt haar diep in het matras. Dit gebeurt vaker in de hotelkamers. Hij kan het niet altijd zien, omdat hij bijvoorbeeld boven op een stapelbed ligt en het gebeuren zich onder hem afspeelt, maar hij weet maar al te goed dat ze volledig wordt bedolven. Op zo'n moment lijkt hij zelf te bezwijken onder een enorm gewicht, het duwt zijn borstkas omlaag, bemoeilijkt zijn ademhaling. Ook thuis loopt er wel eens blote man rond, zoals die ene met die baard, die tijdens het ontbijt openlijk spreekt over groepsseks en hem knipogend 'nozem' noemt. 'Het is dat achterwerk van me,' zegt Mama Vera Alida als hij erover klaagt, 'daar worden ze krankjorum van, dat snap je toch wel.'

Met zijn vieren aan tafel in de aanbouw, kinderen tegenover elkaar, de ouders idem. Het is de bedoeling dat er gegeten wordt, maar Violaine maakt er een kermis van. Oldenziel vindt haar fratsen lollig, maar wijst zijn dochter desondanks op haar boterham. Intussen schudt hij met de pot kindervitamines, die ze lekker vindt en waarvan ze er na het ontbijt eentje mag opkauwen.

'Sekstabletten,' zegt ze.

Toen dit meisje pakweg negen en een half jaar geleden draaiend en krullend als een danseres van de Bharat Nathyam uit Nellie tevoorschijn kwam, dacht Oldenziel onmiddellijk: haar ken ik toch? Ja, Violaine is er altijd al geweest. Het zijn juist de meeste mensen uit zijn verleden, vrienden van vroeger, die hem soms doen denken dat het

niet echt was. Als waren ze karakters, spelend in een toneel-opvoering waaraan hij zelf toevallig ook meedeed en waarbij het gordijn allang omlaag is en de lichten uit zijn, en waarvan misschien alleen achter de coulissen met een zaklamp nog wat sporen te vinden zijn.

Waar in godsnaam bevindt hij zich momenteel? Hij neemt het lied *Love Calls You By Your Name* van Leonard Cohen in ogenschouw, waarin een soort van middenzone wordt bezongen die mogelijk nog het dichtst in de buurt komt van zijn huidige positie. Ergens tussen de pinda's en de papegaaienkooi. Tussen het slachtoffer en de bloedvlek. Tussen de molen en het graan.

'Mag ik een goudvis kopen?' vraagt Violaine, terwijl ze een snotje uit een neusgat vist. Van de strenge blik van Nellie trekt ze zich weinig aan. 'Wa-hat?' daagt ze uit.

Oldenziel haalt een servetje uit de tafella. 'Hierzo.'

Violaine veegt haar vinger schoon en maakt aanstalten weer iets gaan zeggen.

'Eten,' gebiedt Nellie.

Violaine neemt een enorme hap, waarna ze met overvolle mond haar vraag herhaalt. Het klinkt als 'muf uk uh ouffis ope', en ze proest het uit, vanwege de komische klanken. De helft van haar eten ligt weer buitenboord.

Oldenziel vreest voor een vrouwenoorlog zonder minnelijke schikkingen en zegt: 'Je hebt al een hond. En nu mondje dicht.'

Fade-out; het is een kleine minuut stil.

'Koffie?' vraagt Nellie.

'Koffie,' zegt Kamiel haar na.

Ze schenkt in zonder op antwoord te wachten. Het is ook geen echte vraag natuurlijk. Ze geeft de melk aan. Smeert Violaines boterhammen voor op school. Loopt naar de keuken, waarschijnlijk om een broodtrommeltje te pakken.

‘Papa?’ zegt Violaine. Ze pakt de pen die in zijn borstzak steekt, scheurt een stukje van haar servet en schrijft er iets op.

Hij beweegt zijn lippen zonder geluid: DOE. DAT. NOU. NIET.

Zijn dochtertje legt het servet op zijn bord.

waarom zwemmen er zo veel vissen in zout water?

Oldenziel vat het op als een typisch geval van Violaine-research en weet dat dan een precies antwoord is vereist. ‘Eh, even nadenken, hoor.’

‘Het is toch niet zo moeilijk,’ schatert ze, ‘omdat ze van peper moeten niezen natuurlijk.’

Nellie komt de hoek om. ‘En wat zijn jullie nou weer aan het doen?’

De kleine Kamiel brengt redding door zijn melk om te stoten.

‘Wacht, ik loop wel,’ biedt Oldenziel aan en gaat op zoek naar de vaatdoek. Die hij niet meteen kan vinden, omdat hij niet op zijn vaste plek ligt. Kijken, kijken, denkt hij met alle macht. Vooral nu niet roepen dat je het ding niet kunt vinden.

‘Hij ligt op de plank waar het fruit staat,’ klinkt het vanuit de aanbouw.

Mama vindt het niet heel prettig dat ik sneeuwkllokjes ‘neukbloempjes’ noem. Dat weet ik, al zei ze het niet. Ze zei niet: ‘Violaine, ik wil niet dat je dat zegt’, maar ze zei gewoon alleen maar mijn naam. Mijn naam kan ze op veel manieren uit haar mond laten komen. Soms betekent het: *waar ben je?* Een andere keer: *dit is de laatste maal dat ik je waarschuw, meisje.* Dan weer: *ik word moe van je geklets, kun je alsjeblieft even stil zijn?* Allerlei ‘Violaines’ heeft ze in voorraad met ieder een eigen klank. Zonet bedoelde ze: *ik heb liever niet dat je zo’n woord gebruikt.* Kijk, ‘bloempje’ is natuurlijk geen probleem. ‘Neuk’, daar gaat het om. Het is een woord dat niet netjes is, net als kont, piel en fuck. Misschien stom, maar ik vind dat juist leuke woorden. Ik moet ervan lachen. Soms zou ik zo’n woord wel twintig keer achter elkaar willen roepen, heel hard. Of er een gedichtje van willen maken.

Kloot, lul, piemel,
spring eens met je zwiemel.
Neuk, seks, tietten,
klim maar op de frieten.

Hoor, zelfs als ik er alleen maar aan denk, ga ik al grinniken.

‘Heb je lol?’ vraagt mama, die naast me zit in de auto.

Ik zeg niks.

‘Moest je aan iets grappigs denken?’

‘Uhhuh,’ mompel ik.

‘Mag ik meelachen?’

Mooi niet. Ik breng mijn lippen naar binnen en klem ze op elkaar. Mama strijkt met twee vingers over mijn wang. Aaah, zoiets doe je bij kleintjes als Kamiel, niet bij iemand die in groep 6 zit. Moeders zijn zo raar, écht. Ook wel lief, hoor, maar ze menen soms dat je nog een baby’tje bent. Dat zegt

Melissa ook altijd. Melissa is een klasgenootje van mij. Ze heeft, net als ik, hele lange haren. Alleen, die van haar zijn steil en blond, terwijl ik een brunette met lichte golven ben. Brunette – dat woord heb ik van mijn vader geleerd en het is een van mijn lievelingswoorden. Als je hardop zegt: ‘Ik ben een brunette’, dan lijkt het net of je iemand uit een damesblad bent. Andere lievelingswoorden van mij zijn koukleum, bladerdeeg, kikkerdril, dialect, stethoscoop, dubbelganger, plectrum, striptease, desperado, opfleuren en brandewijn. Later wil ik schrijfster worden. Mijn vader zegt: ‘Ja, Violtje, jij bent een echte verteller.’ Zelf is hij dat ook; hij vertelt de mensen verhalen als hij zingt, maar ook – dat stond in een tijdschrift – met zijn instrumenten. Ik denk dat dat laatste het beste bij hem past, want mannen praten veel minder dan vrouwen. Dat beweert mijn opa Aart. Hij zegt ook dat alle vrouwen prinsessen zijn. Van mij heeft hij gehoord dat mama aan de telefoon soms lelijke dingen zegt over papa. Ik vind haar dan zo irritant. Dan zit ze een uur aan de telefoon met haar vriendin Loïse en klaagt erover dat mijn vader weigert nieuwe schoenen te kopen omdat hij zijn oude nog goed genoeg vindt. Toen ik het opa Aart vertelde, zei hij dat vrouwen zich nu eenmaal eerder storen aan onbenullige dingen. Omdat het allemaal prinsessen zijn. Maar dat snapte ik niet helemaal, dat van die prinsessen. Hij glimlachte toen en legde het niet verder uit. Zeker omdat hij een man is en liever niet zo veel praat. Maar ik bleef natuurlijk aanhouden en toen zei hij: ‘Ach kind, laat je grootvader maar raaskallen.’ Raaskallen is ook een gaaf woord. Ik heb de betekenis opgezocht in het woordenboek, er stond: kletsen, leuteren, onzin verkopen.

‘Ik wil geen prinses zijn,’ zeg ik tegen mama, wanneer we de straat van mijn school inrijden.

‘Dat ben je toch ook niet,’ lacht ze.

‘Hoe heette die prinses ook al weer die dood is gegaan?’

Mama denkt maar heel kort na. ‘Lady Diana bedoel je. Die is vorige zomer verongelukt.’

‘Ja, die bedoel ik.’

Mama is nu en dan gemeen, maar ze weet wel altijd heel snel wie ik bedoel als ik het over iemand heb. Bij andere dingen begrijpt papa mij weer beter, zoals wanneer ik een beetje gek doe. Ik denk dat dat zo is, omdat hij zelf ook graag een beetje gek doet. Misschien hebben wij wel de gekke-koeienziekte of zo. Gisteren nog sproeide hij voor de grap met de plantenspuit onder zijn oksels. Ik vind het komisch als hij zulke dingen doet. Heel soms ook wel eens stom. Maar misschien vind ik dat, omdat ik – wie weet – toch een prinses ben. Bweh!

‘Kijk je uit met uitstappen?’ zegt mama.

Ik zucht. Waarom zegt ze dat toch altijd?

Melissa heeft een paardenstaart vandaag. Ik had dat vorige week. Ze doet mij af en toe na, maar ik vind dat niet zo erg.

Elkaar nadoen moet je volgens papa niet te vaak doen. Dan word je een van de velen. Een van de weinigen is beter, zegt hij. Mama heeft een andere mening en zegt dat hij te veel in zijn eigen geest leeft. Ik weet niet precies wat ze daarmee bedoelt en ze wilde het ook niet uitleggen, maar het hoeft dus helemaal niet zo te zijn dat je geest in jou zit, maar dat jij juist in je geest zit.

Ik speel graag met jongens. Ze zijn lekker wild, hebben gekke verhalen en sommigen kunnen al op hun vingers fluiten. En op Niek ben ik een ietsepietsie, mini-klein beetje verliefd. Dus nog minder dan André Hazes toen hij zijn liedje zong. Een suf liedje trouwens. Bij ons houden we niet van Hollandse smartlappen. Wel vind ik het woord ‘smart’ nuttig als je schrijfster wilt worden.

Niek kan hard rennen maar is ook schattig. Ik ben een kop groter dan hij en als ik voor hem sta op de speelplaats en we kletsen, dan knoop ik weleens zijn jas dicht, van beneden naar boven, terwijl ik gewoon doorbabbel, en volgens mij

vindt hij dat fijn. Hij heeft lieve krulletjes en praat heel leuk plat.

‘Violaine, ben je klaar met je werk?’ vraagt meester Maarten.

Ik zeg van ja. Ik ben altijd het eerste klaar. Best gek dat ik de dingen beter snap dan de anderen. Zij doen er veel langer over en hebben toch nog meer fouten dan ik.

‘Zou je hiermee naar de klas van juf Annemieke kunnen gaan?’ Meester Maarten houdt een briefje vast. ‘Je weet waar het is, hè? O, en neem je spulletjes mee.’

Huh, mijn spulletjes?

Dit soort opdrachtjes krijg ik alsmaar. De moeder van Hilde vindt dat maar vreemd, zegt ze. Het is sneu voor de andere kinderen, want zij zouden dat ook wel een keertje willen doen. Nou, zo leuk is dit toevallig ook weer niet. Liever ga ik ‘vrij werken’. Dan kan ik verder schrijven aan mijn toneelstuk. Wanneer ik daar klaar mee ben, kan het worden uitgevoerd. Zo heet dat. Het wordt niet heel lang, hoor, ik denk dat het vijftien minuten gaat duren, of misschien achttien.

De moeder van Hilde klaagt trouwens constant en ze is gewoonweg een trut. Ze trekt Hilde voor wanneer ze lunchmoeder is. Op mij heeft ze de pik. Dat hoorde ik de conciërge een keer zeggen tegen meester Maarten. Het is een uitdrukking, ze heeft natuurlijk geen echte pik.

‘Niet rennen op de gang.’ De zware stem van meneer van Berkel, het schoolhoofd. Ik rem schuivend af. ‘Waar ga je heen, Violaine?’

‘Juf Annemieke.’

‘Goed zo, ik had er al over gehoord.’

Ik kijk hem aan, maar hij zegt verder niets, dus haal ik lichtjes mijn schouders op en wandel verder. Als meneer van Berkel niet meer te zien is, ga ik achteruitlopen en doe alsof ik borsten heb. Van die spitse, net als die tennisspeelster waarvan ik de naam nu even niet weet. Ik doe het door mijn